EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 7.7.2020.
COM(2020) 295 final

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Tirdzniecības komitejā, kura izveidota saskaņā ar Partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses, par konkrētu noteikumu grozīšanu nolīguma II protokolā par jēdziena "noteiktas izcelsmes ražojumi" definīciju un administratīvās sadarbības metodēm

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar kuru izveido nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā ir jāieņem Tirdzniecības komitejā, kura izveidota saskaņā ar Partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses ("nolīgums"), par paredzēto tāda lēmuma pieņemšanu, ar kuru groza konkrētus nolīguma II protokola noteikumus.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Partnerattiecību pagaidu nolīgums starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses

Partnerattiecību nolīguma starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses ("nolīgums"), mērķi ir šādi: a) ļaut Klusā okeāna valstīm gūt labumu no uzlabotas tirgus piekļuves, ko piedāvā Eiropas Savienība ("ES"); b) veicināt ilgtspējīgu ekonomikas attīstību un Klusā okeāna valstu pakāpenisku integrāciju pasaules ekonomikā; c) izveidot brīvās tirdzniecības zonu starp Eiropas Savienību un Klusā okeāna valstīm, pamatojoties uz kopīgām interesēm, pakāpeniski liberalizējot tirdzniecību tādā veidā, kas saderīgs ar piemērojamajiem PTO noteikumiem un asimetrijas principu, ņemot vērā Klusā okeāna valstu īpašās vajadzības un jaudas ierobežojumus attiecībā uz saistību līmeni un termiņiem; d) izstrādāt atbilstīgus domstarpību izšķiršanas pasākumus; e) izstrādāt atbilstīgus institucionālos pasākumus.

ES 2009. gada 13. jūlijā parakstīja nolīgumu[1], ko Papua-Jaungvineja un Fidži Republika provizoriski piemēro attiecīgi no 2009. gada 20. decembra un 2014. gada 28. jūlija. Pēc pievienošanās arī Samoa Neatkarīgā valsts un Zālamana salas provizoriski piemēro nolīgumu attiecīgi no 2018. gada 31. decembra un 2020. gada 17. maija.

2.2. Tirdzniecības komiteja

Tirdzniecības komiteja ir struktūra, kas izveidota saskaņā ar nolīguma 68. pantu. To veido ES un Klusā okeāna valstu (Papua-Jaungvinejas, Fidži, Samoa un Zālamana salu pārstāvji. Tirdzniecības komiteja pieņem savu reglamentu, un to kopīgi vada ES pārstāvis un Klusā okeāna valstu pārstāvis.

Tirdzniecības komiteja izskata visus jautājumus, kas vajadzīgi nolīguma īstenošanai, ieskaitot sadarbību attīstības jomā. Veicot savas funkcijas, Tirdzniecības komiteja var a) izveidot un pārraudzīt jebkādas īpašās komitejas vai struktūras, kas vajadzīgas nolīguma īstenošanai, b) tikties sanāksmēs jebkurā laikā, par kuru Puses vienojas, c) izskatīt visus jautājumus saskaņā ar nolīgumu un veikt atbilstošus pasākumus, lai veiktu savas funkcijas; d) pieņemt lēmumus vai sniegt ieteikumus nolīgumā paredzētajos gadījumos.

Tirdzniecības komiteja konkrētas lēmumu pieņemšanas tiesības atbilstīgi attiecīgajiem nolīguma noteikumiem deleģē īpašajām komitejām, jo īpaši Muitas sadarbības un izcelsmes noteikumu īpašajai komitejai.

[1] Padomes Lēmums 2009/729/EK (2009. gada 13. jūlijs) par to, lai parakstītu un provizoriski piemērotu Partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses (OV L 272, 16.10.2009., 1. lpp.).

2.3. **Paredzētais Tirdzniecības komitejas akts**

Tirdzniecības komitejai astotās sanāksmes laikā *2020. gada septembrī* ir jāpieņem lēmums par konkrētu noteikumu grozījumiem II protokolā par jēdziena "noteiktas izcelsmes ražojumi" definīciju un administratīvās sadarbības metodēm ("paredzētais akts").

Paredzētā akta mērķi ir šādi:

– atjaunināt izcelsmes noteikumus, ņemot vērā jaunākās norises, un nodrošināt uzņēmējiem vienkāršotus un elastīgākus izcelsmes noteikumus, pieņemot šādus grozījumus:

  (a) svītrot šādus noteikumus, kas vairs nav aktuāli:

    – 3. panta 7. punkts – vairs nav svarīgi precizēt, ka kumulāciju sāka piemērot no 2010. gada 1. janvāra un 2015. gada 1. oktobra;

    – 4.a pants un VIII A pielikums vairs nav aktuāli, jo nav noteiktas kaimiņos esošas jaunattīstības valstis;

    – 4. panta 8. punkta otrais teikums un XII pielikums – vairs nav lietderīgi uzskaitīt Dienvidāfrikas izcelsmes ražojumus, kuriem kumulāciju sāka piemērot no 2009. gada 31. decembra;

  (b) vienādot 7. panta nosaukumu ar nosaukumu satura rādītājā;

  (c) ieviest jaunu 12. pantu ar nosaukumu "Uzskaites nošķiršana" II sadaļā, lai ļautu uzņēmējiem ietaupīt izmaksas, izmantojot šo krājumu pārvaldības metodi;

  (d) svītrot III sadaļas 13. pantu un to aizstāt ar jaunu 14. pantu ar nosaukumu "Nepārveidošana", lai uzņēmējiem dotu lielāku rīcības brīvību attiecībā uz pierādījumiem, ko sniedz importētājas valsts muitas dienestiem, ja noteiktas izcelsmes preces tiek trešā valstī pārkrautas vai uzglabātas muitas noliktavā;

  (e) svītrot 14. pantu "Izstādes" un 38. pantu "Brīvās zonas", kas pēc noteikuma par nepārveidošanu ieviešanas vairs nav vajadzīgi;

  (f) grozīt IV sadaļas 15. pantu, lai uzņēmēji varētu elastīgāk izpildīt izcelsmes apliecinājumu prasības;

  (g) iekļaut jaunu 39. pantu, kurā apkopotas Muitas sadarbības un izcelsmes noteikumu īpašās komitejas funkcijas un pienākumi, kas minēti dažādos II protokola noteikumos, un attiecīgi atjaunināt 41. pantu;

– atjaunināt nolīguma II protokola II pielikumu, lai to saskaņotu ar HS nomenklatūras 2017. gada redakciju –

  II protokola II pielikums ir balstīts harmonizētās sistēmas (HS) nomenklatūras 2007. gada redakcijā, kas pievienota Pasaules Muitas organizācijas (PMO) Starptautiskajai konvencijai par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu. PMO ir izdevusi jaunu 2017. gada HS nomenklatūru, kas ir spēkā no 2017. gada 1. janvāra. Tomēr būtu jāsaglabā *status quo* attiecībā uz izcelsmes noteikumiem, jo ar HS nomenklatūrā veiktajām izmaiņām nav paredzēts ietekmēt izcelsmes noteikumu, kas attiecīgajam ražojumam piemērojams;

– grozīt nolīguma II protokola IV pielikuma tekstu, lai tajā iekļautu faktūras deklarācijas horvātu valodas versiju –

2011. gada 9. decembrī tika parakstīts Līgums par Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai, un to piemēro no 2013. gada 1. jūlija. Nolīgums ir piemērojams, no vienas puses, teritorijām, kurās piemēro Līgumu par Eiropas Savienības darbību, un saskaņā ar minētajā Līgumā paredzētajiem nosacījumiem un, no otras puses, Klusā okeāna parakstītājvalstu teritorijām;

– atjaunināt AZT sarakstu nolīguma II protokola VIII pielikumā, lai sarakstu saskaņotu ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību –

nolīguma II protokola VIII pielikumā ir uzskaitītas Eiropas Savienības aizjūras zemes un teritorijas (AZT). Dažu teritoriju statuss nesen ir mainījies: Senbartelmī (FR) un Bermudu Salas (AK) attiecīgi 2012. gada 1. janvārī un 2014. gada 1. janvārī kļuva par AZT, kuras asociētas ar Savienību, savukārt Majota (FR) 2014. gada 1. janvārī kļuva par Savienības tālāko reģionu (TR);

– pēc Samoa un Zālamana salu pievienošanās nolīgumam svītrot abas valstis no jēdziena "pārējās ĀKK valstis", kas minēts II protokola X pielikumā.

Ņemot vērā nolīguma II protokolā un tā pielikumos izdarāmo izmaiņu skaitu, skaidrības labad protokols jāaizstāj pilnībā.

3. SAVIENĪBAS VĀRDĀ IEŅEMAMĀ NOSTĀJA

Nolīguma II protokols par jēdziena "noteiktas izcelsmes ražojumi" definīciju un administratīvās sadarbības metodēm tika noslēgts 2009. gadā. Konkrēti sākotnējā II protokola noteikumi neatbilst jaunākajām norisēm izcelsmes noteikumu jomā – tas rada šķēršļus labuma gūšanai no nolīgumā paredzētā preferenču režīma.

Ierosinātie grozījumi sniegs vienkāršojumus un lielāku elastību, lai izpildītu izcelsmes noteikumu prasības un procedūras. Piemēram:

- uzskaites nošķiršana ļaus uzņēmējiem ietaupīt izmaksas par savu krājumu pārvaldību;
- uzņēmējiem tiek piedāvāta lielāka elastība attiecībā uz pierādījumiem, ko sniedz importētājas valsts muitas dienestiem, ja noteiktas izcelsmes preces tiek pārkrautas vai uzglabātas muitas noliktavā trešā valstī;
- iespēja reģistrētam eksportētājam izmantot vienīgi faktūras deklarāciju kā derīgu izcelsmes apliecinājumu vienkāršos izcelsmes procedūras un samazinās administratīvās izmaksas, kas saistītas ar pārvadājumu sertifikātu EUR.1 izdošanu – tas ļaus uzņēmējiem pilnībā gūt labumu no preferenciāla tarifa režīma un var pozitīvi ietekmēt tirdzniecību.

Tādējādi šī vienkāršošana atvieglos tirdzniecību un veicinās ekonomikas attīstību Klusā okeāna reģionā, ļaujot uzņēmējiem pilnībā gūt labumu no preferenciālā režīma saskaņā ar ekonomisko partnerattiecību pagaidu nolīgumu.

Grozījumi sniegs vienkāršojumus un elastību, lai izpildītu izcelsmes noteikumu prasības un procedūras. Šī vienkāršošana atvieglos tirdzniecību un ļaus optimizēt preferenciālā režīma izmantošanu uzņēmējiem. Turklāt ierosinātie grozījumi veicinās reģionālo integrāciju un ekonomikas attīstību Klusā okeāna valstīs, piedāvājot uzņēmējiem plašākas iespējas izpildīt izcelsmes noteikumus.

Grozījumi attiecībā uz ražojumiem (pozīcijas un apraksti), kas minēti nolīguma II protokola II pielikumā, ir nepieciešami, lai saskaņotu Pasaules Muitas organizācijas izdarītos atjauninājumus 2012. un 2017. gada HS nomenklatūrā un saglabātu ražojumu aprakstu un HS klasifikācijas konsekvenci ar harmonizēto sistēmu.

Nolīguma II protokola VIII pielikumā ir uzskaitītas ES aizjūras zemes un teritorijas. II protokolā "aizjūras zemes un teritorijas" ir zemes un teritorijas, kas minētas Eiropas Kopienas dibināšanu līguma ceturtajā daļā. Saraksts būtu jāatjaunina, lai ņemtu vērā nesenās izmaiņas dažu aizjūras zemju un teritoriju statusā.

Jānorāda, ka Padomes 2019. gada 11. novembra Lēmumā (ES) 2019/2143 jau ir izstrādāta nostāja, kas ES vārdā jāieņem Tirdzniecības komitejā, kura izveidota saskaņā ar nolīgumu starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses, par nolīguma II protokola II un VIII pielikuma grozījumiem (ESOV L 331, 20.12.2019., 1. lpp.). Skaidrības labad pašreizējā iniciatīvā šī nostāja ir pārstrādāta (bez izmaiņām).

Ierosinātais lēmums atbilst ES saistībām saskaņā ar nolīguma noteikumiem.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka "nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu".

Jēdziens "lēmumi ar juridiskām sekām" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kam nav saistoša spēka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu"[2].

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Akts, kuru Tirdzniecības komiteja ir aicināta pieņemt, ir akts ar juridiskām sekām, un tas būs saistošs saskaņā ar starptautiskajām tiesībām atbilstīgi nolīguma 8., 68. un 78. pantam.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens no tiem ir atzīstams par galveno, bet otram ir pakārtota nozīme, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku.

[2] Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālajam juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. panta 4. punkta pirmajai daļai.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. pantam saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

4.4. Paredzētā akta publicēšana

Tā kā ar Tirdzniecības komitejas aktu tiks grozīts Partnerattiecību pagaidu nolīgums starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses, ir lietderīgi to pēc pieņemšanas publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Tirdzniecības komitejā, kura izveidota saskaņā ar Partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses, par konkrētu noteikumu grozīšanu nolīguma II protokolā par jēdziena "noteiktas izcelsmes ražojumi" definīciju un administratīvās sadarbības metodēm

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses[1] ("nolīgums"), ar ko izveido pamatu ekonomisko partnerattiecību nolīgumam, Papua-Jaungvineja un Fidži Republika provizoriski piemēro attiecīgi no 2009. gada 20. decembra un 2014. gada 28. jūlija. Pēc pievienošanās arī Samoa Neatkarīgā valsts un Zālamana salas provizoriski piemēro nolīgumu attiecīgi no 2018. gada 31. decembra un 2020. gada 17. maija.

(2) Saskaņā ar nolīguma 13. un 68. pantu un nolīguma II protokola 41. pantu EPN Tirdzniecības komiteja var pieņemt nolīguma II protokola noteikumu grozījumus.

(3) Tirdzniecības komitejai astotajā sanāksmē *2020. gada septembrī* ir jāpieņem lēmums, ar ko groza konkrētus noteikumus II protokolā par jēdziena "noteiktas izcelsmes ražojumi" definīciju un administratīvās sadarbības metodēm.

(4) Ir jānosaka nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Tirdzniecības komitejā, jo paredzētais lēmums būs Savienībai saistošs.

(5) 2009. gadā noslēgtajā II protokolā par jēdziena "noteiktas izcelsmes ražojumi" definīciju un administratīvajām sadarbības metodēm ir nepieciešams grozīt konkrētus noteikumus, lai atbilstoši jaunākajām norisēm izcelsmes noteikumu jomā atjauninātu izcelsmes noteikumus ar mērķi nodrošināt elastīgākus un vienkāršākus izcelsmes noteikumus, kuru mērķis ir atvieglot uzņēmējiem tirdzniecību un optimizēt preferenciālā režīma izmantošanas līmeni.

(6) Grozījumi attiecībā uz ražojumiem (pozīcijas un apraksti), kas minēti nolīguma II protokola II pielikumā, ir nepieciešami, lai tos saskaņotu ar Pasaules Muitas organizācijas izdarītajiem atjauninājumiem 2012. un 2017. gada HS nomenklatūrā un saglabātu ražojumu aprakstu un HS klasifikācijas konsekvenci ar harmonizēto sistēmu.

(7) 2011. gada 9. decembrī tika parakstīts Līgums par Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai, un to piemēro no 2013. gada 1. jūlija. Nolīgums ir

[1] Padomes Lēmums 2009/729/EK (2009. gada 13. jūlijs) par to, lai parakstītu un provizoriski piemērotu Partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Klusā okeāna valstīm, no otras puses (OV L 272, 16.10.2009., 1. lpp.).

piemērojams, no vienas puses, teritorijām, kurās piemēro Līgumu par Eiropas Savienības darbību, un saskaņā ar minētajā Līgumā paredzētajiem nosacījumiem un, no otras puses, Klusā okeāna parakstītājvalstu teritorijām. Attiecīgi būtu jāgroza nolīguma II protokola IV pielikuma teksts, lai tajā iekļautu faktūras deklarācijas horvātu valodas versiju.

(8) Nolīguma II protokola VIII pielikumā ir uzskaitītas ES aizjūras zemes un teritorijas. Protokolā "aizjūras zemes un teritorijas" ir zemes un teritorijas, kas minētas Eiropas Kopienas dibināšanu līguma ceturtajā daļā. Saraksts būtu jāatjaunina, lai ņemtu vērā nesenās izmaiņas dažu aizjūras zemju un teritoriju statusā.

(9) Sakarā ar Samoa un Zālamana salu pievienošanos nolīgumam abas valstis būtu jāsvītro no jēdziena "pārējās ĀKK valstis", kas minēts II protokola X pielikumā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostājas, kura Savienības vārdā ir jāieņem Tirdzniecības komitejas astotajā sanāksmē, pamatā ir Tirdzniecības komitejas akta projekts, kas pievienots šim lēmumam.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs